

Bærum kommune
post@baerum.kommune.no

Deres ref.:
21/9120/22/72354/MKNUD

Deres dato:
14.09.2023

Vår ref.:
231015MHH

Vår dato:
15.10.2023

Handlingsplan naturmangfold - Bærum kommune ber om innspill - 2023

Skui Vel takker for utsatt frist til 15.10.2023 ref e-post av 2.10.2023.

Bærum kommune ønsker innspill på følgende seks punkter. For hvert punkt ber kommunen om å få maks tre forslag i prioritert rekkefølge.

Spørsmål med svar fra Skui Vel:

1. Naturkartlegging

Spørsmål:

Bærum kommune har de siste to årene fått utført naturkartlegging i mange nye områder. Hva (f.eks. spesifikke arter) og hvor bør vi kartlegge videre? (oppgi gjerne stedsnavn, eller gårds- og bruksnummer)

SVAR:

1. Områder som er eller forventes å inngå i reguleringsplaner for utbygging.
2. Områder som inneholder prioriterte naturtyper samt bekke- og elvestrenger med dammer og sumpområder på rikere naturtyper.
Det er størst arts mangfold i gradienten rik og fuktig (eks. riksumpskog.)
3. 100-meter skoger som binder sammen og danner sammenhengende grøntkorridorer er viktige spredningsarealer for naturmangfold og viktige leke og rekreasjonsområder for barn og unge m.fl. som bør kartlegges.

2. Områder med behov for skjøtsel

Spørsmål

Bærum kommune driver i dag skjøtsel av enkelte områder med sårbar natur, f.eks. åpen grunnlendt kalkmark. Har dere forslag til andre områder der det er behov for skjøtsel for å opprettholde naturverdier? (oppgi gjerne stedsnavn, eller gårds- og bruksnummer)

SVAR:

- 1) I alle de store sammenhengende jordbruks- og kulturlandskaper i Bærum er et variert husdyrhold med beiting redusert/nært fraværende.
Driftsformen sammen med ekstensiv og variert planteproduksjon på det enkelte bruk er det som gjennom generasjoner har skapt forutsetningene for et mangfoldig plante og dyreliv (arts mangfold). Ingen kan erstatte drøvtyggeren som kulturlandskapspleier.
Stimulering til denne type dyrehold vil bidra til å øke/opprettholde arts mangfoldet lokalt.

Slått av prioritet naturtype - slåttemark uten gjødsling, bidrar tilsvarende til å opprettholde mangfoldet av arter tilknyttet denne driftsformen.

2) Kommuneskogen

Under 2% av norsk skog er gammelskog med høyt biologisk mangfold.

Forslag for å styrke biomangfoldet er å la de ulike naturtyper av skogen få utvikle seg utover ordinær hogstmodenhets alder noe som øker biomangfoldet. En må da endre hogstform og utvikle driftsformer som innebærer utvikling av andre tjenester enn bare tømmerstokken.

Da må en øke andel av gammelskog og den alder som gammelskogen får. Hogsten må knyttes opp mot å få frem variasjon i naturtyper. Og at en ivaretar natur som får anledning til å bli eldre enn ordinær skogbruksterminologi angir.

Bærum kommune bør gå foran som et eksempel. Det må bli stopp i ordinær flatehogst i kommuneskogen. La større andel av den gamle skogen stå utover vanlig hogst alder og derved gi livsrom for andre økosystem tjenester som er avhengig av eldre suksesjonstrinn.

I kommuneskogen bør naturmangfold, skogens unike økosystemtjenester og opplevelsesverdi prioriteres.

3. Naturrestaurering

Spørsmål:

Framover ønsker kommunen å jobbe med restaurering av natur. Hvilke områder, eller naturtyper kan egne seg for restaurering? (oppgi gjerne stedsnavn, eller gårds- og bruksnummer)

SVAR

1. Områder for naturrestaurering kan f.eks. være lukking av grøfter i grøfta myrområder og sumpskogområder.

Dersom det kan identifiseres slike i kommuneskogen (eid av det offentlige) burde dette gis første prioritet. Slike områder kan ha funksjon som karbonlagre og ha funksjon som svamper/forsinke avrenning i nedslagsfeltene til vassdrag. Ref klimaendring.

Slike naturrestaurerte områder kan videre ha funksjon som naturlaboratorium for befolkningen generelt, private skogeiere samt skoler og barnehager for å øke kunnskaper og generell naturforståelse.

2. Matjordlaget og naturtypene knyttet til dette er dannet gjennom naturlig nedbryting av organisk materiale siden siste istid.

Dannelse av matjord er en langsom prosess. Det tar ca. 3000 år å danne dagens grunnlag for matproduksjon (ref. matjordlaget/pløyedybde på 30 cm).

I Bærum drives en kontinuerlig utarming av matjordlaget som følge av plenproduksjon. Dersom det tas ut 1cm matjord ved hver høsting, vil det ta ca. 100 år å bygge opp dette igjen.

Plen er i seg selv en monokultur som ikke fremmer natur- og arts mangfold.

Derfor er det en prioritert oppgave å hindre at matjordlaget forringes ytterligere.

Opphør av plenproduksjon er derfor å betrakte som naturrestaurering.

Bruk av dyrket mark til annet enn matproduksjon er for billig.

4. Kommunikasjon

Spørsmål:

Hvordan kan vi kommunisere med innbyggere, utbyggere, besøkende, politikere og andre på en god måte om verdifull og viktig natur i Bærum?

SVAR:

Økt forståelse og kunnskap hos den oppvoksende generasjon er nøkkelen til om vi lykkes i å ivareta arts mangfoldet framover i tid.

Mer spesifikke naturkunnskaper i skole og barnehager med naturfag som et prioritert fag kan løfte forståelsen. Ref Kunnskapsbasert forvaltning. I et slikt kunnskapsløft kan visjonære politikere med frivillige lag og organisasjoner aktivt bidra i gjennomføringen.

Hvis vi sier at dette skal være prioritert fra neste år, så kommer det inn i alle skolene i Bærum
Da får mange elver tilegnet seg ny kunnskap. (Kunnskapsløftet)
Det er/må være noen visjonære politikere som følger opp dette.

5. Involvering

Spørsmål:

Hvordan kan vi best involvere publikum i arbeidet med å ta vare på naturen i Bærum?

SVAR:

Kommunen kan sammen med visjonære politikere samt foreninger og lag sitte i førersetet og drive aktiv mobilisering gjennom presse og sosiale medier – og derigjennom bidra til å heve den allmenne kunnskapsporteføljen som grunnlag for å forstå komplekse problemstillinger i faget.

6. Andre tiltak

Spørsmål:

Er det andre tiltak dere mener kommunen bør iverksette som en del av handlingsplanen? (maks 3 forslag her også). Det gjøres oppmerksom på at vi har begrenset med ressurser til å gjennomføre tiltak, men vi tar gjerne imot innspill som vi kan ta med ved senere revidering av handlingsplanen.

SVAR:

Kommunen er den som skal realisere de visjonære målene satt internasjonalt. Deriblant naturavtalen undertegnet i desember 2022. Dette gjenspeiles i overordnede planer og må følges opp politisk og ikke omgås ved økende dispensasjonspraksis.

Dette er nødvendig for å ha stø kurs for å nå miljømål, som egentlig ikke er politikk.

Vi håper at våre forslag med begrunnelse kan tas med i handlingsplanen.
Ved spørsmål så ta gjerne kontakt.

Med vennlig hilsen
Skui vel
Sign

Morten Heldal Haugerud
leder

www.skuivel.no

morten.heldal.haugerud@gmail.com
95757236

c/c
Bærum Natur- og Friluftsråd
Bærum Elveforum
Naturvernforbundet i Bærum
Berger og Rykkinn Vel
Bærum Velforbund